

Nr 32.

Ankom till riksdagens kansli den 4 maj 1944 kl. 2 em.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckta motioner om frihet från omsättningsskatt vid försäljning, som i viss begränsad omfattning bedrivs av biodlare med honung av egen skörd.

(1:a avd.)

I två likalydande, till bevillningsutskottet hänvisade motioner, nr 29 i första kammaren av herr Åkerberg och nr 68 i andra kammaren av herr Wallén, har hemställts, »att i 2 § 1 mom. c) omsättningsskatteförordningen stadgas, att omsättningsskatt icke skall utgå vid bland annat försäljning, som i mindre omfattning än 10 % av årets skörd bedrivs av biodlare med honung av egen skörd».

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för det i motionerna framställda yrkandet, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionen nr 29 i första kammaren.

Enligt 2 § 1 mom. c) förordningen om allmän omsättningsskatt skall sådan skatt ej utgå vid försäljning, som i ringa omfattning bedrivs av lantbrukare eller trädgårdsodlare med egna lantmanna- eller trädgårdsprodukter eller av fiskare med fisk av egen fångst, dock att skatt skall utgå där försäljningen sker från butik eller därmed likartat försäljningsställe.

I de föreliggande motionerna har framhållits, att olika uppfattningar rådde om i vilken utsträckning biodlare skulle behöva befatta sig med jordens bearbetning på åker eller i trädgård, för att ifrågavarande undantag från skatteplikt skulle föreligga vid deras försäljning av honung. Olika länsstyrelser syntes tolka ovannämnda stadgande på olika sätt, vilket medförde osäkerhet och irritation. Det skulle därför vara en fördel, om bestämmelsen såsom i fråga om fiskare gällde alla biodlare. Tillika vore önskvärt med en antydning om innebörden av uttrycket »i ringa omfattning».

Frågan om tolkningen av ifrågavarande undantagsstadgande i 2 § 1 mom. c) omsättningsskatteförordningen var föremål för uppmärksamhet under förarbetena till nämnda förordning. I propositionen nr 3 vid 1940 års urtima riksdag åberopades såsom skäl för stadgandets införande, att beskattningen i dylika fall aldrig skulle kunna givas nödig effektivitet. Första särskilda ut-

skottet vid samma riksdag uttalade i sitt i anledning av berörda proposition avgivna utlåtande, nr 10, beträffande denna fråga bland annat följande: »I motionen II: 27 har påtalats den oklarhet, som vidlåder sistnämnda bestämmelse, varjämte närmast med tanke på trädgårdsodlingen framhållits, att bestämmelsen syntes ägnad att medföra en ojämn och orättvis beskattning av olika yrkesutövare inom en och samma näringsgren. Dessa anmärkningar kunna givetvis icke frånkännas ett visst berättigande. Särskilt är begreppet 'ringa omfattning' svävande till sin innebörd, och det torde därför otvivelaktigt komma att bereda svårigheter i tillämpningen. Då utskottet likväl icke är berett att förorda stadgandets borttagande, beror detta på att ett indragande under skatteplikten av alla de små försäljningar, varom här är fråga, skulle verka alltför tyngande på hela beskattningsförfarandet och att beskattningen i de åsyftade fallen sannolikt ändock aldrig skulle kunna erhålla nödig effektivitet. För att så vitt möjligt förebygga ojämnheter i beskattningen synes det emellertid vara av vikt, att stadgandet tillämpas restriktivt. Att härvidlag uppdraga några närmare riktlinjer är tydligen ytterst vanskligt.»

Efter därom i grundlagsenlig ordning gjord framställning har utskottet mottagit av *centrala omsättningsskattenämnden* avgivet yttrande över motionerna. Nämnden har i sitt yttrande avstyrkt bifall till motionerna, därvid nämnden framhållit bland annat följande. För skatteplikt vid försäljning av varor enligt omsättningsskatteförordningen krävdes regelmässigt, att försäljningen bedreves yrkesmässigt. Därest en person, som bedreve lantbruk eller trädgårdsodling, även idkade biskötsel, torde biskötseln emellertid vara att betrakta såsom en binäring till lantbruket eller trädgårdsodlingen och i följd därav försäljningen av honung att anse såsom yrkesmässig, även om den endast bedreves i mindre omfattning; i sistnämnda fall föreläge dock under de i 2 § 1 mom. c) omsättningsskatteförordningen angivna förutsättningarna icke skatteplikt. Om åter en biodlare, som icke samtidigt idkade lantbruk eller trädgårdsodling, försälde allenast en obetydlig kvantitet honung, torde en dylik försäljning i regel icke vara att anse såsom yrkesmässig, varför försäljningen av sådan anledning icke bleve underkastad skatteplikt. Skedde däremot försäljning i större omfattning torde den vara att anse såsom yrkesmässig och skatteplikt inträda. Vidkommande frågan om en närmare precisering av innebörden av uttrycket »ringa omfattning» torde det enligt nämndens mening icke vara möjligt att åstadkomma en definition, som på ett tillfredsställande sätt kunde täcka alla tvistefrågor. Den i motionen föreslagna begränsningen till 10 procent av årets skörd syntes vara olämplig dels med hänsyn till svårigheten att i varje särskilt fall utröna storleken av årsskörden dels ock med hänsyn till att i sådant fall större producenter skulle erhålla förmånen att skattefritt försälja en relativt stor kvantitet honung.

Utskottet.

Såsom av det föregående framgår, framhölls redan i en vid 1940 års urtima riksdag väckt motion, att stadgandet i 2 § 1 mom. c) omsättningsskatteförordningen vore oklart samt kunde medföra vissa ojämnheter i beskattning-

en. Vederbörande utskott, som fann anmärkningarna icke kunna fränkännas ett visst berättigande, ansåg sig emellertid av skattetekniska skäl icke kunna förorda stadgandets borttagande men uttalade, att det för förebyggande av ojämnheter i beskattningen syntes vara av vikt, att stadgandet tillämpades restriktivt.

Förenämnda uttalanden äga enligt utskottets mening alltjämt giltighet. Vid sådant förhållande synes icke föreligga någon anledning att, på sätt i motionerna föreslagits, ytterligare utsträcka tillämpningsområdet för ifrågavarande undantagsstadgande i 2 § 1 mom. c) omsättningsskatteförordningen. Vad angår yrkandet om en precisering av innebörden av begreppet »ringa omfattning» får utskottet uttala, att en formulering, som kunde undanröja all tveksamhet, icke synes möjlig att åstadkomma. Att införa ett speciellt förtydligande angående allenast biodlare synes åter knappast motiverat.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att de likalydande motionerna I: 29 av herr Åkerberg och II: 68 av herr Wallén om frihet från omsättningsskatt vid försäljning, som i viss begränsad omfattning bedrivs av biodlare med honung av egen skörd, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 4 maj 1944.

På bevillningsutskottets vägnar:

A. J. BÄRG.

Närvarande:

från första kammaren: herrar *Johan Bärq, Elon Andersson, Wahlmark, Axel Ivar Anderson, Sjödah, friherre De Geer, Ekman, Frans Ericson, Velander* och *Björkman*, samt

från andra kammaren: herrar *Hagberg* i Malmö, *Björklund, Hammarlund, Olsson* i Gävle, *Orgård, Sandberg, Falk, Lundell, Sundström* i Skövde och *Nilsson* i Kristinehamn.
